



# PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA FIĽAKOVO NA ROKY 2022 – 2030

Príloha 2a – Analytická časť



## Obsah

1.	ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA.....	3
1.1.	Dátová základňa .....	3
1.2.	Analýza záujmových skupín.....	3
1.3.	Analýza silných a slabých stránok mesta.....	6
1.4.	Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHRSR (toho času PRM).....	8
1.5.	Ex - ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti .....	9
2.	ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA .....	9
2.1.	Identifikácia hlavných vonkajších faktorov územia .....	9
2.2.	Analýza konkurencie .....	10
2.3.	Príležitosti a ohrozenia pre rast a rozvoj územia .....	12
3.	ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA .....	13
3.1.	Súhrnná SWOT analýza .....	13
3.1.1.	SILNÉ STRÁNKY MESTA .....	13
3.1.2.	SLABÉ STRÁNKY MESTA .....	13
3.1.3.	PRÍLEŽITOSTI .....	15
3.1.4.	RIZIKÁ.....	15
3.2.	Identifikácia kritických oblastí rozvoja .....	16
3.3.	Analýza možných rizík a hrozieb .....	20
3.4.	Identifikácia východísk a možných riešení .....	22



## 1. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Analytická časť založená na databáze informácií a ukazovateľov obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie mesta – dátovú základňu (audit územia), ex-post hodnotenie realizácie existujúceho PRM, ex-ante hodnotenie projektovej pripravenosti mesta, odhad budúceho vývoja obce, analýzu silných a slabých stránok územia, analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození), SWOT analýzu (súhrnnú tabuľku, syntézu výsledkov), analýzu limitov rozvoja mesta, definovanie podmienok udržateľného rozvoja mesta.

### 1.1. Dátová základňa

Východiskovými podkladmi pre spracovanie dátovej základne boli nasledovné informačné zdroje: predchádzajúci PRM mesta Filákov na roky 2015 – 2023, podklady z Mestského úradu, štatistické údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021, demografické údaje Štatistického úradu SR, údaje zo strategických dokumentov uvedených v Prílohe č.1. Všetky ďalšie informačné zdroje sú vymenované v Prílohe č. 5

Dátová základňa vypracovaná v spolupráci s pracovným tímom, kontrolovaná riadiacim výborom a koordinačným tímom je uvedená v Prílohe č. 2.

### 1.2. Analýza záujmových skupín

Táto analýza umožňuje definovať záujmové skupiny/sociálno-ekonomických partnerov (osoby, skupiny, združenia a spoločnosti), ktoré môžu ovplyvňovať realizáciu opatrení PHRSR, resp. realizácia jednotlivých opatrení PHRSR môže vplývať na predmetné záujmové skupiny. Hlavným cieľom by malo byť maximalizovať sociálne, ekonomické a inštitucionálne pozitívne dopady dokumentu na cieľové skupiny a minimalizovať jeho potenciálne negatívne dopady (vrátane konfliktov záujmových skupín).

Tabuľka č. 01: Všeobecný prehľad záujmových skupín a ich záujmov	
Záujmová skupina	záujem v opatreniach PHRSR
strední a veľkí podnikatelia – významní zamestnávateľia	vytváranie podmienok pre podnikanie zlepšenie zamestnanosti zlepšenie infraštruktúry (doprava, siete)
drobní podnikatelia (samozamestnávateľia)	vytváranie podmienok pre podnikanie vytváranie podmienok na zamestnanie ďalších ľudí (okrem seba) vytváranie podmienok na samozamestnávanie



Marginalizovaná rómska komunita	podmienky na bývanie zamestnateľnosť terénna sociálna práca
dlhodobo nezamestnaní	Zamestnateľnosť riešenie sociálnych problémov
dôchodcovia	riešenie sociálnych problémov zapojenie do kultúrno-spoločenského života mesta
vzdelávacie inštitúcie	podmienky pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces zlepšenie technického stavu budov zapojenie do kultúrno-spoločenského života mesta
študenti a mládež	podmienky pre trávenie voľného času podmienky pre mimoškolské vzdelávanie
kultúrne združenia	podmienky pre rozvoj kultúrnych iniciatív zapojenie do kultúrno-spoločenského života mesta
remeselníci, umelci	podmienky pre prezentáciu a predaj výrobkov zapojenie do kultúrno-spoločenského života mesta
občianske združenia	spolupráca pri realizácii projektov zapojenie do kultúrno-spoločenského života mesta
lekári	zlepšenie podmienok na prácu zriadenie chýbajúcich zdravotných služieb
športové kluby	podmienky pre športovanie
návštevníci mesta (turisti, odborníci)	zlepšenie možností ubytovania zlepšenie doplnkových služieb CR
VÚC Banská Bystrica	spolupráca pri realizácii projektov zdroje financovania projektov
Oblasťná organizácia cestovného ruchu Turistický Novohrad a Podpoľanie	spolupráca pri realizácii projektov zdroje financovania projektov
Región Neogradensis	spolupráca pri realizácii projektov zdroje financovania projektov
Novohrad – Nógrád geopark	spolupráca pri realizácii projektov podpora geoturizmu
Partnerstvo Južného Novohradu	spolupráca pri realizácii projektov v rámci LEADER zdroje financovania projektov
iné domáce záujmové združenia (ZMOS, ZMON, AICES, ...)	spolupráca pri realizácii projektov prenos informácií a know-how



iné zahraničné záujmové združenia, partneri (NNG, BNPI, družobné mestá, ...)	spolupráca pri realizácii projektov výmena informácií, zapojenie sa do spoločenského života
--	---

Zdroj: vlastné spracovanie

Podľa vplyvu a právomocí je možné jednotlivé záujmové skupiny zaradiť do nasledujúcej matice:

Tabuľka č. 02: Matica vplyvu záujmových skupín (dôležitosť)		
vplyv / právomoc	vysoká právomoc	nízka právomoc
vysoký vplyv	VÚC Banská Bystrica strední a veľkí podnikatelia vzdelávacie inštitúcie	drobní podnikatelia marginalizovaná rómska komunita dlhodobí nezamestnaní dôchodcovia študenti a mládež kultúrne združenia remeselníci, umelci občianske združenia lekári športové kluby Novohrad – Nógrád geopark návštevníci mesta (turisti, odborníci)
nízky vplyv	Partnerstvo Južného Novohradu Oblasťná organizácia cestovného ruchu Turistický Novohrad a Podpoľanie iné domáce záujmové združenia (ZMOS, ZMON, AICES, ...) iné zahraničné záujmové združenia, partneri Región Neogradensis	

Zdroj: vlastné spracovanie

Z matice vyplýva, že najväčší vplyv na rozvoj mesta s najvyššími právomocami má VÚC Banská Bystrica, strední a veľkí podnikatelia (napriek všetkým hospodárskym ťažkostiam), vzdelávacie inštitúcie. Podnikateľský sektor má mať výrazný vplyv na zamestnanosť a tým aj rozvoj mesta. Mesto nemá priamy vplyv na strategické plánovanie podnikateľov, korektnou komunikáciou



## Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Filákov na roky 2022 - 2030

a zapojením podnikateľov do života mesta dokáže ovplyvňovať obojstrannú spoluprácu. Vzdelávacie inštitúcie sú významným zamestnávateľom v meste, sú zodpovedné za kvalitnú výchovu. Je potrebné v procese ďalšieho rozvoja mesta zohľadňovať ich potreby a požiadavky, nakoľko tieto inštitúcie nielen vychovávajú, ale vytvárajú podmienky na rozvoj ďalších aktivít kultúrno-spoločenského a športového využitia v meste. Banskobystrický samosprávny kraj je významným partnerom s veľkými právomocami v oblasti regionálneho rozvoja, zdravotníctva, dopravy, sociálnych služieb, ale aj cezhraničnej spolupráce. Môže byť jednak zdrojom finančnej podpory, ale aj partnerom pri realizácii aktivít a projektov definovaných v PHRSR.

Vysoký vplyv na rozvoj mesta a úspešnosť realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Filákov majú jeho obyvatelia – štruktúrovaní podľa veku, národnosti, záujmov, odbornosti. Z hľadiska budúceho rozvoja bude nadobúdať na význame Novohrad – Nógrád UNESCO globálny geopark, s tým sa dá predpokladať zvýšený záujem zo strany hlavne zahraničných návštevníkov.

S pomerne vysokými právomocami, ale menším vplyvom na rozvoj mesta disponujú externé organizácie, ktorých členom je mesto Filákov. Tieto organizácie môžu byť významným partnerom pri realizácii rôznych projektov, hlavne v oblasti cezhraničnej spolupráce.

### 1.3. Analýza silných a slabých stránok mesta

#### Silné stránky mesta:

- výhodná poloha v blízkosti hranice s Maďarskom, na dopravnej osi Lučenec – Salgótarján, s perspektívou rozvojových možností,
- bohaté prírodné, historické, kultúrne a technické dedičstvo (geologické javy, rastliny, živočíchy, hrad, kostoly, múzeum, kaštieľ, ďalšie historické budovy, mestský park so zástupcami vzácnych drevín,...),
- časť mesta je súčasťou CHKO Cerová vrchovina,
- pramene minerálnych vôd,
- vhodné podmienky na poľnohospodársku výrobu,
- vhodné podmienky pre prvotné aj druhotné spracovanie dreva,
- bohaté tradície vo výrobe nábytku, smaltovaných a strojárskych výrobkov,
- regionálne centrum priemyslu (výrobné podniky),
- voľné pracovné sily,
- voľné lokality na rozvoj podnikania,
- vyrovnaný rozpočet mesta,
- dobre fungujúce Klientske centrum,
- turisticko – informačné centrum,
- kvalitná ponuka cestovného ruchu (pamiatky, múzeá, turistické trasy, podujatia),
- sídlo Novohrad – Nógrád geoparku,
- digitálna mapa nehnuteľností a všetkých inžinierskych sietí v meste, katastrálna databáza,
- zásobovanie elektrickou energiou a zemným plynom so značnou voľnou kapacitou zásobovacích sietí,
- rozšírená ČOV



## Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Filákov na roky 2022 - 2030

- dobre fungujúci systém základného a špeciálneho školstva, všeobecného a odborného vzdelávania na druhom stupni,
- neformálne vzdelávanie zo strany nepedagogických organizácií (Komunitné centrum, Novohrad – Nógrád geopark, Hradné múzeum),
- vytvorená a fungujúca sociálna sieť,
- nová sociálna služba „Denný stacionár“,
- Komunitné centrum pre MRK, Miestne občianske poriadkove služby (MOPS),
- umelci, remeselníci, výrobcovia ľudovo-umeleckých predmetov pôsobiaci v meste,
- bohatý kalendár podujatí v meste (mnohé regionálne až medzinárodného významu),
- aktívne kultúrne zoskupenia pôsobiace pod záštitou MsKS (mužský spevácky zbor, ženský spevácky zbor, folklórny súbor, detský folklórny súbor, divadelný súbor, bábkové divadlo, spevácka skupina, ľudová hudba, balet pre deti, moderný tanec pre deti)
- čiastočne obnovená budova MsKS s modernou divadelnou technikou
- spolupráca a partnerstvá na regionálnej a medzinárodnej úrovni, členstvo mesta v rôznych organizáciách,
- vedúca pozícia mesta ako regionálneho centra a lídra regionálnych a cezhraničných projektov a aktivít,
- bohaté skúsenosti z medzinárodnej spolupráce v oblasti samosprávy, vzdelávania, kultúry a športu.

### Slabé stránky mesta:

- nízka vzdelanostná úroveň, predovšetkým v radoch nezamestnaných,
- slabšia vzdelanosť strednej a predovšetkým staršej generácie v oblasti informačných a komunikačných technológií,
- negatívny prirodzený prírastok a saldo migrácie a z toho vyplývajúce starnutie obyvateľstva,
- migrácia obyvateľstva za prácou, hlavne odchod vzdelaných a mladých ľudí,
- vysoká miera nezamestnanosti,
- vysoký podiel nekvalifikovanej pracovnej sily,
- nedostatok kvalifikovaných odborníkov (výrobné profesie, manažérske a riadiace funkcie, IKT),
- stagnujúce, až upadajúce poľnohospodárstvo,
- nízke príjmy,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva,
- nízky počet dobre fungujúcich malých a stredných súkromných firiem v meste schopných zamestnať okrem seba ďalších pracovníkov,
- nízka výkonnosť výroby v priemysle,
- nízka kvalita v oblasti ponúkaných služieb,
- nedostatočná spolupráca mesta s podnikateľmi,
- nedostatočný rozvoj podnikateľského sektora,
- nízky počet a nevyhovujúca kvalita a úroveň ubytovacích a stravovacích kapacít,
- turistické danosti mesta sa dostatočne nevyužívajú,
- nedostatočné previazanie kultúry a cestovného ruchu,
- zastaraný územný plán mesta vyžadujúci aktualizáciu a počítačové spracovanie pre zvýšenia efektívnosti a kvality využívania,
- mesto je situované na periférii európskeho dopravného koridoru,
- zrušená železničná osobná a autobusová doprava do Maďarska,



- zlý technický stav a nízka priepustnosť dopravných sietí,
- zaťaženie centra mesta,
- rizikový úsek cesty II/571- prieťah mestom Filákov,
- parkovanie pri bytových domoch a v centre mesta,
- nedostatok cyklotrás,
- stav verejného vodovodu je na hranici svojej technickej životnosti,
- nepostačujúca kvalita vodojemu,
- časť mesta nie je odkanalizovaná,
- veľké množstvo vzdušných vedení (elektrické, verejné osvetlenie, telefónne), ktoré sú aj zdrojom častých výpadkov a porúch,
- zastaralé rozvody centrálného vykurovania a dodávky tepla,
- predražená energetika verejného osvetlenia,
- protipovodňové opatrenia zo strany dotknutých orgánov štátnej správy,
- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva v oblasti IKT,
- slabá úroveň separovania odpadu zo strany obyvateľov,
- v časti centra mesta pod hradom veľmi zlý, až amortizovaný stav budov, ktoré významne znižujú turistickú atraktivitu hradu a mesta,
- nevyhovujúci technický stav školských budov a školských zariadení z hľadiska energetickej hospodárnosti,
- nevyhovujúci stavebno-technický stav interiéru materských škôl,
- rastúci počet hyperaktívnych detí s poruchami pozornosti a žiakov s poruchami správania,
- chýbajúce ubytovacie zariadenia pre ľudí v sociálnej núdzi,
- chýba poliklinika, zdravotné zariadenia sú roztrúsené po celom meste,
- chýbajú určité zdravotné zariadenia ako napr. RTG,
- nedostatok finančných prostriedkov na MOPS,
- nevyhovujúci stav budovy MsKS z hľadiska energetickej hospodárnosti,
- nevyhovujúci stav budovy MsÚ z hľadiska energetickej hospodárnosti,
- málo špecializovaných športovísk, chýba športová hala,
- nedokončená investícia mestského parku – chýba jazero, „ovocný sad“,
- nízka aktivita obyvateľstva,
- nedostatočná kapacita cintorína,
- financovanie kultúrnych i športových inštitúcií s regionálnou pôsobnosťou,
- nedostatočný marketing mesta a okolia,
- nepostačujúca propagácia mesta a kultúrnych podujatí v meste na úrovni zastrešujúceho orgánu.

## 1.4. Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHRSR (toho času PRM)

Ex-post hodnotenie analyzuje existujúci PHRSR Program rozvoja mesta Filákov na roky 2015 – 2023 vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov.

V uplynulom období bolo hodnotenie Akčného plánu PRM mesta Filákov na roky 2015 – 2023 niekoľkokrát aktualizované. Pripravené, implementované a monitorované projekty boli zapracované do príslušných tabuliek, ktoré boli minimálne dvakrát do roka aktualizované (priebežne sa aktualizujú).





Podrobná tabuľka vyhodnotenie všetkých aktivít sa nachádza v prílohe č. 3.

## 1.5. Ex - ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti

Ex-ante hodnotenie analyzuje súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. Ich zoznam je uvedený v prílohe č. 4.

## 2. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

### 2.1. Identifikácia hlavných vonkajších faktorov územia

Pri riešení problémov a výziev mesta Filákov je potrebné brať do úvahy nasledovné vonkajšie faktory, ktoré môžu mať vplyv na rozvoj mesta, ktoré ale mesto nedokáže ovplyvniť (STEEP analýza):

Tabuľka č. 03: STEEP analýza				
Sociálne faktory	Technologické faktory	Ekonomické faktory	Environmentálne faktory	Politické faktory
demografický vývoj – zmeny v počte obyvateľov	rozvoj informačno – komunikačných technológií	globálna ekonomická kríza	zmena klímy	politický vývoj v krajine aj v celej Európe
zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva	využívanie IKT obyvateľstvom a podnikateľmi	nezamestnanosť	podnikateľské zábery s dosahom na životné prostredie	zmeny v legislatíve
zmeny v prirodzenom prírastku a salde migrácie	podpora výskumu v podnikateľskej sfére	finančné prostriedky	zdravotný stav obyvateľstva	daňová politika
zmeny vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva	rozvoj e-governmentu a e-služieb	pracovné príležitosti	zmena zámeru súkromného investora	sociálna politika
životný štýl obyvateľov a s tým súvisiaca hodnotová orientácia	rozvoj práce z domu	ekonomický rozvoj regiónu, či kraja	stav životného prostredia	nezáujem vlády
záujem / nezáujem obyvateľstva o veci verejné		cestovný ruch	environmentálne povedomie	rozvojová stratégia štátu



Zdroj: vlastné spracovanie

## 2.2. Analýza konkurencie

Vzhľadom na budúci rozvoj mesta Filákov je dobré zanalyzovať výhody / nevýhody mesta voči susednému okresnému mestu Lučenec, ktoré v určitých oblastiach môže byť pre mesto Filákov konkurenciou.

Tabuľka č. 04: Analýza konkurencie					
	mesto Filákov		mesto Lučenec		závery pre mesto Filákov
	konkurenčné výhody	konkurenčné nevýhody	konkurenčné výhody	konkurenčné nevýhody	
Poloha	blízkosť hranice	dopravná poloha (mimo hlavných komunikačných trás)	dopravná poloha (križovatka komunikačných trás)		riešiť dopravnú situáciu s vlastníckymi, správcami ciest
Prostredie / pamiatky	atraktívne geologické, kultúrne, historické a technické pamiatky – najmä hrad Novohrad – Nógrád UNESCO globálny geopark			atraktivita pamiatok slabšie využívaný kultúrno – historický potenciál	rozvíjať aktivity v rámci NNG
Rozvoj mesta	postupná obnova verejných budov		rozsiahla obnova verejných budov a priestranstiev		Zabezpečiť rozvoj verejných budov a priestranstiev
Demografia		vysoké percento MRK	nižšia miera príslušníkov MRK, nezamestnanosti		sústrediť pozornosť na MRK – projekty
Výroba	Priemyselná zóna, v nej areál vo vlastníctve mesta		priemyselný park		Vybudovať priemyselný park/výrobný areál



## Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Filákov na roky 2022 - 2030

Služby	starostlivosť o MRK	chýbajúce zdravotnícke diagnostické zariadenia	Väčšie možnosti vzdelávania sa, shopping centrum, lepšia zdravotnícka starostlivosť		Spolupráca pri zabezpeč. chýbajúcich zdravotníck. diagnost. zariadení
Kultúra a šport	podujatia Filákovské hradné hry, Palócka Veľká noc, Lesná hudba, UD Vart, Palócke dni a Dni mesta zaujímavé výstavy a ďalšie podujatia bohatý kalendár podujatí, čiastočne obnovená budova MsKS, amatérske divadlo, folklór neformálne vzdelávanie		tradičné podujatie Mestské dni s bohatou účasťou návštevníkov športová a kultúrna vybavenosť kiná, divadlo športová hala		
Partnerstvá / spolupráca	množstvo partnerstiev na miestnej, cezhraničnej a medzinárodnej úrovni líder a iniciátor aktivít a projektov spoločenské organizácie EVS kancelária		sídlo štátnych, verejných a iných organizácií a inštitúcií líder UMR a SPR v novom programovom období		rozvíjať partnerstvá
Cestovný ruch	skúsenosti	možnosti ubytovania konferenčné možnosti chýbajúce cyklotrasy	možnosti ubytovania konferenčné možnosti cyklotrasy		rozšíriť možnosti ubytovania, vytvoriť priestory na organizovanie konferencií
Propagácia	miestne noviny, tlačový referent		regionálne médiá (noviny, televízia)		Posilniť propagáciu mesta

Zdroj: vlastné spracovanie



## 2.3. Príležitosti a ohrozenia pre rast a rozvoj územia

### Príležitosti mesta:

- prírodné, geologické, historické, kultúrne a technické hodnoty mesta a jeho okolia,
- mesto ako centrum regionálneho významu zabezpečujúce špecifické funkcie celoštátneho až medzinárodného významu,
- novohradská rozvojová os 2. stupňa: Lučenec – Filákov – hranica s Maďarskom,
- cerovská rozvojová os 3. stupňa: Filákov – Rimavská Sobota/Rimavská Seč – hranica s Maďarskom/Tornaľa,
- rekonštrukcia štátnych ciest II. triedy,
- rekonštrukcia železničných tratí napr. Hatvan – Salgótarján – Filákov – Zvolen – Banská Bystrica,
- obnovenie železničnej osobnej a autobusovej dopravy do Maďarska,
- tradícia priemyslu,
- nehnuteľnosti vo vlastníctve mesta v priemyselnej zóne,
- využitie nekvalifikovanej sily na rozvoj miestneho hospodárstva a zamestnanosti,
- zosúladenie výchovno-vzdelávacej činnosti s potrebami trhu práce,
- výstavba nájomných bytov a následne prílev kvalifikovanej pracovnej sily,
- inklúzia marginalizovaných komún,
- zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu,
- osвета v oblasti separácie odpadov,
- regionálne centrum turizmu,
- rastúci záujem o rôzne odvetvia turizmu (geoturizmus, vidiecky turizmus, cykloturizmus, hipoturizmus,...),
- rozvoj cestovného ruchu v cezhraničnej oblasti,
- UNESCO Novohrad – Nógrád geopark, člen Globálnej a Európskej siete geoparkov,
- informačno – komunikačné technológie a informatizácia,
- fungujúce partnerstvá mesta na regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- efektívny marketing mesta a regiónu,
- reforma, elektronizácia verejnej správy,
- reforma „Vzdelávanie pre 21. storočie“,
- pôsobenie kancelárie EVS v budove MsÚ Filákov,
- štrukturálne fondy EÚ a ostatné zdroje financovania v oblasti regionálneho rozvoja, medzinárodnej spolupráce, životného prostredia, verejnej správy, ľudských zdrojov.

### Ohrozenia mesta:

- politický vývoj v krajine,
- zmeny legislatívy,
- poloha mimo hlavných dopravných ťahov,
- zhoršujúca sa kvalita technickej infraštruktúry v regióne,
- prenos kompetencií bez primeranej finančnej podpory,
- nepriaznivý demografický vývoj,
- nízka vzdelanostná úroveň nezamestnaných,
- zmeny v podnikateľských stratégiách najväčších zamestnávateľov v meste,



- cieľová doprava do priemyselnej zóny mesta (komunikácie, budovy, kvalita života, ŽP, historické jadro),
- nezujem vlastníkov inžinierskych sietí,
- neúspešné projekty,
- nekontrolovateľný vývoj v oblasti nájomného bývania,
- kriminalita a vandalizmus,
- sporadickosť v činnosti partnerstiev na regionálnej a cezhraničnej úrovni,
- postavenie a pôsobnosť malého mesta v územnosprávnej štruktúre,
- nízky dopyt v cestovnom ruchu,
- slabé environmentálne povedomie.

### 3. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

#### 3.1. Súhrnná SWOT analýza

Sumarizáciou informácií zistených v predchádzajúcich kapitolách bola zostavená nasledovná súhrnná SWOT analýza.

Tabuľka č. 05: Súhrnná SWOT analýza	
3.1.1. SILNÉ STRÁNKY MESTA	3.1.2. SLABÉ STRÁNKY MESTA
<ul style="list-style-type: none"><li>- výhodná poloha v blízkosti hranice s Maďarskom, na dopravnej osi Lučenec – Salgótarján, s perspektívou rozvojových možností</li><li>- bohaté prírodné, historické, kultúrne a technické dedičstvo (geologické javy, rastliny, živočíchy, hrad, kostoly, múzeum, kaštiele, ďalšie historické budovy, mestský park so zástupcami vzácnych drevín,...)</li><li>- časť mesta je súčasťou CHKO Cerová vrchovina</li><li>- pramene minerálnych vôd</li><li>- vhodné podmienky na poľnohospodársku výrobu</li><li>- vhodné podmienky pre prvotné aj druhotné spracovanie dreva</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- nízka vzdelanostná úroveň, predovšetkým v radoch nezamestnaných</li><li>- slabšia vzdelanosť strednej a predovšetkým staršej generácie v oblasti informačných a komunikačných technológií</li><li>- negatívny prirodzený prírastok a saldo migrácie a z toho vyplývajúce starnutie obyvateľstva</li><li>- migrácia obyvateľstva za prácou, hlavne odchod vzdelaných a mladých ľudí</li><li>- vysoká miera nezamestnanosti</li><li>- vysoký podiel nekvalifikovanej pracovnej sily</li><li>- nedostatok kvalifikovaných odborníkov (výrobné profesie, manažérske a riadiace funkcie, IKT)</li><li>- upadajúce poľnohospodárstvo</li><li>- nízke príjmy</li></ul>



<ul style="list-style-type: none"><li>- bohaté tradície vo výrobe nábytku, smaltovaných a strojárskych výrobkov</li><li>- regionálne centrum priemyslu (výrobné podniky)</li><li>- voľné pracovné sily</li><li>- voľné lokality na rozvoj podnikania</li><li>- vlastníctvo nehnuteľností v priemyselnej zóne</li><li>- vyrovnaný rozpočet mesta</li><li>- bohaté skúsenosti zo spolupráce v oblasti turizmu na domácej aj medzinárodnej úrovni</li><li>- bohaté skúsenosti pri využívaní vlastného potenciálu v oblasti turizmu</li><li>- turisticko – informačné centrum</li><li>- kvalitná ponuka cestovného ruchu (pamiatky, múzeá, turistické trasy, podujatia)</li><li>- sídlo Novohrad – Nógrád geoparku</li><li>- digitálna mapa nehnuteľností a všetkých inžinierskych sietí v meste, katastrálna databáza</li><li>- fungujúca autobusová dopravná sieť</li><li>- zásobovanie elektrickou energiou a zemným plynom</li><li>- existencia zberného dvoru, kompostárne a skládky inertného odpadu</li><li>- dobre fungujúci systém základného a špeciálneho školstva, všeobecného a odborného vzdelávania na druhom stupni</li><li>- neformálne vzdelávanie zo strany nepedagogických organizácií (Komunitné centrum, Novohrad – Nógrád geopark, Hradné múzeum, MsKS)</li><li>- vytvorená a fungujúca sociálna sieť</li><li>- Komunitné centrum pre MRK, MOPS</li><li>- umelci, remeselníci, výrobcovia ľudovo-umeleckých predmetov pôsobiaci v meste</li><li>- bohatý kalendár podujatí v meste (mnohé regionálne až medzinárodného významu)</li><li>- aktívne kultúrne zoskupenia pôsobiace pod záštitou MsKS (mužský spevácky zbor, ženský spevácky zbor, folklórny</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva</li><li>- nízky počet dobre fungujúcich malých a stredných súkromných firiem v meste schopných zamestnať okrem seba ďalších pracovníkov</li><li>- nízka výkonnosť výroby v priemysle</li><li>- nízka kvalita v oblasti ponúkaných služieb</li><li>- nedostatočná spolupráca mesta s podnikateľmi – absencia lídra na druhej strane</li><li>- nízky počet a nevyhovujúca kvalita a úroveň ubytovacích a stravovacích kapacít</li><li>- turistické danosti mesta sa dostatočne nevyužívajú</li><li>- mesto je situované na periférii európskeho dopravného koridoru</li><li>- zrušená železničná osobná a autobusová doprava do Maďarska</li><li>- zlý technický stav a nízka priepustnosť dopravných sietí</li><li>- zaťaženie centra mesta</li><li>- rizikový úsek cesty II/571- prieťah mestom Filákov</li><li>- parkovanie pri bytových domoch a v centre mesta</li><li>- nedostatok cyklotrás</li><li>- stav verejného vodovodu je na hranici svojej technickej životnosti</li><li>- časť mesta nie je odkanalizovaná</li><li>- veľké množstvo vzdušných vedení (elektrické, verejné osvetlenie, telefónne)</li><li>- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva v oblasti IKT</li><li>- úroveň separovania odpadu zo strany obyvateľov</li><li>- v časti centra mesta pod hradom veľmi zlý, až amortizovaný stav budov, ktoré významne znižujú turistickú atraktivitu hradu a mesta</li><li>- nevyhovujúca energetická hospodárnosť školských budov a školských zariadení</li><li>- nedostatočná pozornosť pre obyvateľov so zdravotným postihnutím (bezbariérové prístupy, ...)</li></ul>
---	---



<ul style="list-style-type: none"><li>súbor, detský folklórny súbor, divadelný súbor, bábkové divadlo, spevácka skupina, ľudová hudba, balet pre deti, moderný tanec pre deti)</li><li>- čiastočne obnovená budova MsKS s modernou divadelnou technikou</li><li>- spolupráca a partnerstvá na regionálnej a medzinárodnej úrovni, členstvo mesta v rôznych organizáciách</li><li>- vedúca pozícia mesta ako regionálneho centra a lídra regionálnych a cezhraničných projektov a aktivít</li><li>- bohaté skúsenosti z medzinárodnej spolupráce v oblasti samosprávy, vzdelávania, kultúry a športu</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- nepostačujúca kvalita a kapacita poskytovaných služieb seniorom</li><li>- nedostatočné sociálne služby pre občanov sociálne odkázaných (chýba nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum monitorovanie a signalizácia pomoci,...)</li><li>- chýba poliklinika, zdravotné zariadenia sú roztrúsené po celom meste</li><li>- nepostačujúca koordinácia sociálnych služieb – TSP, KC, MOPS</li><li>- nevyhovujúci stav budovy MsKS z hľadiska energetickej hospodárnosti</li><li>- nevyhovujúci stav budovy MsÚ</li><li>- málo špecializovaných športovísk</li><li>- nízka aktivita obyvateľstva</li><li>- nedostatočná kapacita cintorína</li><li>- financovanie kultúrnych i športových inštitúcií s regionálnou pôsobnosťou</li><li>- nedostatočný marketing mesta a okolia</li></ul>
<b>3.1.3. PRÍLEŽITOSTI</b>	<b>3.1.4. RIZIKÁ</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>- bohaté prírodné, geologické, historické, kultúrne a technické hodnoty mesta a jeho okolia</li><li>- mesto ako centrum regionálneho významu zabezpečujúce špecifické funkcie celoštátneho až medzinárodného významu</li><li>- novohradská rozvojová os 2. stupňa: Lučenec – Fiľakovo – hranica s Maďarskom</li><li>- cerovská rozvojová os 3. stupňa: Fiľakovo – Rimavská Sobota/Rimavská Seč – hranica s Maďarskom/Tornaľa</li><li>- komplexné investorské portfólio mesta</li><li>- elektrifikácie trate Zvolen – Fiľakovo</li><li>- rekonštrukcia železničných tratí napr. Hatvan – Salgótarján – Fiľakovo – Zvolen – Banská Bystrica</li><li>- obnovenie železničnej osobnej a autobusovej dopravy do Maďarska</li><li>- tradícia priemyslu</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- politický vývoj v krajine</li><li>- zmeny legislatívy</li><li>- poloha mimo hlavných dopravných ťahov</li><li>- nezáujem vlastníkov inžinierskych sietí</li><li>- zhoršujúca sa kvalita podzemnej infraštruktúry v regióne</li><li>- prenos kompetencií bez primeranej finančnej podpory</li><li>- nepriaznivý demografický vývoj</li><li>- nízka vzdelanostná úroveň nezamestnaných</li><li>- zmeny v podnikateľských stratégiách najväčších zamestnávateľov v meste</li><li>- cieľová doprava do priemyselnej zóny mesta (komunikácie, budovy, kvalita života, ŽP, historické jadro)</li><li>- vývoj cien zemného plynu a elektrickej energie s dopadom na zhoršenie kvality ovzdušia</li><li>- neúspešné projekty</li><li>- nekontrolovateľný vývoj v oblasti nájomného bývania</li><li>- kriminalita a vandalizmus</li></ul>



<ul style="list-style-type: none"><li>- využitie nekvalifikovanej sily na rozvoj miestneho hospodárstva a zamestnanosti</li><li>- výstavba štandardných nájomných bytov a následne prílev kvalifikovanej pracovnej sily</li><li>- rekonštrukcia rozvodov centrálného vykurovania a dodávky teplej úžitkovej vody</li><li>- zateplenie verejných budov</li><li>- modernizácia kotolne K2</li><li>- inklúzia marginalizovaných komunít</li><li>- zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu</li><li>- osвета v oblasti separácie odpadov</li><li>- regionálne centrum turizmu</li><li>- rastúci záujem o rôzne odvetvia turizmu (geoturizmus, vidiecky turizmus, cykloturizmus, hipoturizmus,...)</li><li>- rozvoj cestovného ruchu v cezhraničnej oblasti</li><li>- UNESCO Novohrad – Nógrád geopark, člen Globálnej a Európskej siete geoparkov</li><li>- informačno – komunikačné technológie a informatizácia</li><li>- fungujúce partnerstvá mesta na regionálnej a medzinárodnej úrovni</li><li>- efektívny marketing mesta a regiónu</li><li>- reforma, elektronizácia verejnej správy</li><li>- štrukturálne fondy EÚ a ostatné zdroje financovania v oblasti regionálneho rozvoja, medzinárodnej spolupráce, životného prostredia (obnoviteľné zdroje energie), verejnej správy, ľudských zdrojov, vzdelávania, CURI</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- sporadickosť v činnosti partnerstiev na regionálnej a cezhraničnej úrovni</li><li>- postavenie a pôsobnosť malého mesta v územnosprávnej štruktúre</li><li>- nízky dopyt v cestovnom ruchu</li><li>- slabé environmentálne povedomie</li><li>- zmena zamerania novopostavenej elektrárne pôvodne na biomasu</li></ul>
---	---

### 3.2. Identifikácia kritických oblastí rozvoja

Na základe spracovaných analýz je možné problémy mesta Filákov rozdeliť do niekoľkých skupín:

Tabuľka č. 06: Analýza problémov





### Problém č.1: napriek silnej priemyselnej výrobe stagnujúci ekonomický rozvoj, služby a cestovný ruch

#### Príčiny:

- poloha mimo hlavných dopravných ťahov
- mesto je situované na periférii európskeho dopravného koridoru
- zrušená železničná osobná a autobusová doprava do Maďarska
- nedostatočná plynulosť dopravy, nízka kvalita cestnej siete
- nedostatočná spolupráca mesta s podnikateľmi
- nedostatočný rozvoj podnikateľského sektora
- zastaraný územný plán mesta vyžadujúci aktualizáciu a digitalizáciu
- zmeny v podnikateľských stratégiách najväčších zamestnávateľov v meste
- stav základnej infraštruktúry
- nízky počet a nevyhovujúca kvalita a úroveň ubytovacích a stravovacích kapacít
- turistické danosti mesta sa dostatočne nevyužívajú
- nízky dopyt v cestovnom ruchu
- cieľová doprava do priemyselnej zóny mesta (komunikácie, budovy, kvalita života, ŽP, historické jadro)
- zmeny legislatívy

#### Následky:

- vysoký podiel nekvalifikovanej pracovnej sily
- nedostatok kvalifikovaných odborníkov (výrobné profesie, manažérske a riadiace funkcie, IKT)
- stagnujúce, upadajúce poľnohospodárstvo
- zaostávanie a prehlbovanie regionálnych rozdielov
- nízke príjmy
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva
- nízky počet dobre fungujúcich malých a stredných súkromných firiem v meste schopných zamestnať okrem seba ďalších pracovníkov
- nízka výkonnosť výroby v priemysle
- nízka kvalita v oblasti ponúkaných služieb
- slabý cestovný ruch sústredený len na jednoduchý turizmus

### Problém č.2: nedostatočná základná infraštruktúra ako podmienka pre zlepšenie kvality života a podporu ekonomického rozvoja

#### Príčiny:

- mesto je situované na periférii európskeho dopravného koridoru
- zrušená železničná osobná a autobusová doprava do Maďarska
- zlý technický stav a nízka priepustnosť dopravných sietí
- zastaraný územný plán mesta vyžadujúci aktualizáciu a digitalizáciu
- časť komunikácie ani v centre mesta nemá pevnú vozovku
- rizikový úsek cesty II/571- prieťah mestom Filákov
- veľké množstvo vzdušných vedení (elektrické, verejné osvetlenie, telefónne),
- zhoršujúca sa kvalita technickej infraštruktúry v regióne



- cieľová doprava do priemyselnej zóny mesta (komunikácie, budovy, kvalita života, ŽP, historické jadro)
- vývoj cien zemného plynu a elektrickej energie
- zmeny legislatívy
- neúspešné projekty
- nedostatok finančných prostriedkov

**Následky:**

- zaostávanie a prehlbovanie regionálnych rozdielov
- zaťaženie centra mesta
- časť mesta nie je odkanalizovaná
- stav verejného vodovodu je na hranici svojej technickej životnosti
- problematické parkovanie pri bytových domoch a v centre mesta
- nedostatok cyklotrás
- poruchovosť a výpadky vzdušných vedení

**Problém č.3: nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva a s tým spojené problémy uplatnenia sa na trhu práce a vysoká nezamestnanosť**

**Príčiny:**

- nepriaznivý demografický vývoj
- negatívny prirodzený prírastok a saldo migrácie a z toho vyplývajúce starnutie obyvateľstva
- vysoké percento marginalizovanej rómskej komunity
- migrácia obyvateľstva za prácou, hlavne odchod vzdelaných a mladých ľudí
- nízke percento obyvateľstva s prístupom na internet
- chýba internetové prepojenie v rámci Spoločného obecného úradu
- nevyhovujúci technický stav školských budov a školských zariadení
- chýba systém celoživotného vzdelávania
- zmeny legislatívy
- neúspešné projekty
- nedostatok finančných prostriedkov

**Následky:**

- nízka vzdelanostná úroveň, predovšetkým v radoch nezamestnaných
- slabšia vzdelanosť strednej a staršej generácie v oblasti informačných a komunikačných technológií
- vysoká miera nezamestnanosti

**Problém č.4: nedostatočná kvalita a komplexnosť poskytovaných služieb**

**Príčiny:**

- nepriaznivý demografický vývoj
- negatívny prirodzený prírastok a saldo migrácie a z toho vyplývajúce starnutie obyvateľstva
- vysoké percento marginalizovanej rómskej komunity



- zastaraný územný plán mesta vyžadujúci aktualizáciu a digitalizáciu
- migrácia obyvateľstva za prácou, hlavne odchod vzdelaných a mladých ľudí
- nízka aktivita obyvateľstva
- financovanie kultúrnych i športových inštitúcií s regionálnou pôsobnosťou
- nekontrolovateľný vývoj v oblasti nájomného bývania
- kriminalita a vandalizmus
- chýbajúca podpora pre začínajúcich podnikateľov na národnej úrovni
- zmeny legislatívy
- neúspešné projekty
- nedostatok finančných prostriedkov

#### Následky:

- nedostatočná pozornosť o obyvateľov so zdravotným znevýhodnením (bezbariérové prístupy, zamestnateľnosť, ...)
- chýbajúce Detské centrum
- nedostatočné sociálne služby pre občanov v hmotnej núdzi a neprispôsobivých (nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum)
- nedostatok finančných prostriedkov na MOPS
- zhoršenie podmienok pre bývanie
- chýba poliklinika, zdravotné zariadenia sú roztrúsené po celom meste
- chýbajú určité zdravotné diagnostické zariadenia ako napr. RTG
- nevyhovujúci stav kultúrnych, sociálnych a športových zariadení
- málo špecializovaných športovísk

#### Problém č.5: nedostatočné postavenie mesta v regionálnom a cezhraničnom meradle

#### Príčiny:

- formálne členstvo v regionálnych, národných, cezhraničných a medzinárodných partnerstvách
- sporadickosť v činnosti partnerstiev na regionálnej a cezhraničnej úrovni
- postavenie a pôsobnosť malého mesta v územnosprávnej štruktúre
- prenos kompetencií bez primeranej finančnej podpory
- zmeny legislatívy
- nízka aktivita obyvateľstva

#### Následky:

- nedostatočný marketing mesta a okolia
- nedostatočná účasť verejnosti na rozvoji mesta vrátane nedostatku priestorov na komunitný rozvoj
- nedostatok finančných zdrojov
- neúspešné projekty
- stagnujúci rozvoj v regionálnom a cezhraničnom meradle
- zväčšovanie regionálnych disparít



### Problém č.6: nedostatočná starostlivosť o životné prostredie

#### Príčiny:

- zastaraný územný plán mesta vyžadujúci nový, digitalizovaný ÚPN
- chýbajúca infraštruktúra, resp. zlý stav existujúcej infraštruktúry
- slabé environmentálne povedomie obyvateľstva
- vývoj cien zemného plynu a elektrickej energie s dopadom na zhoršenie kvality ovzdušia
- neúspešné projekty
- nedostatok finančných prostriedkov
- zmeny legislatívy
- zmena zamerania novopostavenej elektrárne pôvodne na biomasu

#### Následky:

- zhoršujúca sa kvalita zložiek životného prostredia
- zhoršenie kvality ovzdušia
- zanedbané verejné priestranstvá v meste, resp. nehnuteľnosti v súkromnom vlastníctve
- v časti centra mesta pod hradom veľmi zlý, až amortizovaný stav budov, ktoré významne znižujú turistickú atraktivitu hradu a mesta
- slabá úroveň separovania odpadu zo strany obyvateľov
- nedostatočná kapacita cintorína

Zdroj: vlastné spracovanie

## 3.3. Analýza možných rizík a hrozieb

Tabuľka č. 07: Hodnotenie možných rizík

druh rizika	objekt rizika	zdroj rizika	nežiaduce dôsledky	pravdepodobnosť
Individuálne	<ul style="list-style-type: none"><li>- nezáujem miestnych partnerov o spoluprácu s mestom na realizácii PHRSR</li><li>- sporadickosť v činnosti partnerstiev na regionálnej a cezhraničnej úrovni</li><li>- postavenie a pôsobnosť malého mesta v územnosprávnej štruktúre</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- spôsob realizácie opatrení PHRSR</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- nekoordinovaný rozvoj a stagnácia mesta</li></ul>	20%
Externé	<ul style="list-style-type: none"><li>- politický vývoj v krajine</li><li>- zmeny legislatívy</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- možnosť realizácie opatrení PHRSR</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- zmena priorit mesta</li></ul>	15%



	<ul style="list-style-type: none"><li>- prenos kompetencií bez primeranej finančnej podpory</li></ul>			
<b>Ekonomické</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- vplyv štátu na ekonomiku</li><li>- zmeny v podnikateľských stratégiách najväčších zamestnávateľov v meste</li><li>- nízky dopyt v cestovnom ruchu</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- zamestnanosť</li><li>- realizácia investičných projektov</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- stagnácia mesta</li><li>- sociálne dôsledky</li></ul>	30%
<b>Technické</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- neúspešné projekty na rozvoj dopravnej a technickej infraštruktúry</li><li>- cieľová doprava do priemyselnej zóny mesta (komunikácie, budovy, kvalita života, ŽP, historické jadro)</li><li>- technický stav infraštruktúry</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- možnosť realizácie príslušných opatrení PHRSR</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- dopravné kolízie</li><li>- technické poruchy a havárie</li></ul>	30%
<b>Sociálne</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- nepriaznivý demografický vývoj</li><li>- nedostatok pracovných príležitostí a nezamestnanosť</li><li>- nízka vzdelanostná úroveň nezamestnaných</li><li>- odchod obyvateľov v produktívnom veku za prácou</li><li>- znižovanie kúpyschopnosti</li><li>- nárast chudoby</li><li>- nekontrolovateľný vývoj v oblasti nájomného bývania</li><li>- kriminalita a vandalizmus</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- realizácia, resp. nedostatočný účinok opatrení v sociálnej oblasti</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- zhoršenie kvality života</li><li>- nárast sociálno-patologických javov</li><li>- nespokojnosť obyvateľstva</li></ul>	50%
<b>Ekologické</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- ekologické havárie</li><li>- vývoj cien zemného plynu a elektrickej energie s dopadom na zhoršenie kvality ovzdušia</li><li>- zmena zamerania novopostavenej elektrárne pôvodne na biomasu</li><li>- neúspešné projekty – energetická náročnosť budov</li><li>- slabé environmentálne povedomie</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- nedostatočný vplyv príslušných opatrení PHRSR</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- zhoršenie kvality životného prostredia s dopadom na zdravie ľudí</li><li>- nepriaznivé podmienky na život v meste</li></ul>	15%

Zdroj: vlastné spracovanie



### 3.4. Identifikácia východísk a možných riešení

Mesto Filákov napriek svojej nepriaznivej polohe mimo hlavných dopravných ťahov a nepriaznivému demografickému vývoju má potenciál stať sa významným regionálnym ekonomickým a kultúrno–spoločenským centrom. Oblasť rozvoja je možné zhrnúť do nasledovných oblastí:

#### Východisko č. 1: progresívny ekonomický rozvoj – ľahký priemysel, služby a cestovný ruch

Mesto má silné priemyselné zázemie so silnými ekonomickými subjektmi – významnými zamestnávateľmi nielen obyvateľov mesta, ale aj celého regiónu. Je potrebné skvalitniť komunikáciu mesta s podnikateľským sektorom a zo strany mesta bude potrebné systematicky vytvárať podmienky na podnikanie – zlepšovať základnú technickú a environmentálnu infraštruktúru, podporovať malých a stredných podnikateľov prostredníctvom poradenstva, ktoré bude stimulovať hospodársky rast, ďalej harmonizovať požiadavky ekonomického sektora na kvalifikáciu s ponukou vzdelávacích inštitúcií, venovať pozornosť prírodným, kultúrno – historickým pamiatkam, verejným priestranstvám ako primárnej ponuke cestovného ruchu a občianskej vybavenosti ako sekundárnej ponuke cestovného ruchu.

#### Východisko č. 2: vyhovujúca základná infraštruktúra ako podmienka pre zlepšenie kvality života a podporu ekonomického rozvoja

Pre úspešný rozvoj mesta vo všetkých oblastiach života je potrebné zabezpečiť kvalitnú základnú technickú (dopravnú a environmentálnu) infraštruktúru. Mesto má v danej oblasti rezervy. Bude potrebné zohľadniť narastajúcu hustotu dopravy a vzhľadom na urbanistickú koncepciu mesta jeho malú dopravnú priepustnosť. Napriek excentrickej dopravnej polohe bude potrebné sa snažiť o oživenie kedysi existujúceho dopravného napojenia na Maďarskú republiku, čo by vytvorilo podmienky na cestovanie za prácou a za vzdelaním.

#### Východisko č. 3: systematická starostlivosť o životné prostredie

Aj keď globálne ukazovatele stavu životného prostredia v meste Filákov nevykazujú negatívne hodnoty, stav životného prostredia vrátane jednotlivých zložiek, zelene, verejných priestranstiev, či odpadového hospodárstva zostáva aj naďalej prioritou mesta. Prioritami bude starostlivosť o jestvujúcu a budovanie novej environmentálnej infraštruktúry, ako aj systematické zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva. Len tak sa dá dosiahnuť harmonický a vyvážený, na budúcnosť orientovaný udržateľný rozvoj. V čistom a zdravom meste sa lepšie žije nielen domácim obyvateľom, ale je to lákadlo aj pre príchod návštevníkov, či nových obyvateľov, ktorých bude mesto vzhľadom na demografický vývoj potrebovať.

#### Východisko č. 4: kvalitná vzdelanostná úroveň obyvateľstva pôsobiaca na lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce a na zníženie nezamestnanosti

Mesto má veľmi nepriaznivé demografické štatistiky – prirodzený prírastok aj saldo migrácie sa pohybujú v záporných číslach. Tretina obyvateľstva patrí k rómskej komunite, ktorá kladie na mesto špecifické požiadavky na zamestnanosť, vzdelanosť, či sociálne problémy. Kvalita vzdelávania v meste je na vyhovujúcej úrovni, horšie je to s technickým stavom budov vzdelávacieho procesu z environmentálneho hľadiska. Vzhľadom na vysokú nezamestnanosť a



zlú vzdelanostnú úroveň nezamestnaných obyvateľov bude potrebné podporovať ďalej podmienky na zavedenie a rozvoj systému celoživotného vzdelávania.

Východisko č. 5: zvýšenie kvality života občanov zlepšením a komplexnosťou poskytovaných služieb

Mesto bude vytvárať pracovné a sociálne podmienky pre príchod nových obyvateľov. Bude potrebné venovať pozornosť rekonštrukcii existujúcich kultúrnych a športových zariadení a vytvárať podmienky pre budovanie nových zariadení, ako aj vytvárať priestor pre prácu a prezentáciu miestnych výrobkov. Mesto bude skvalitňovať poskytované sociálne služby a uspokojovať základné životné potreby obyvateľov. Mesto bude zabezpečovať spoluprácu dotknutých subjektov v oblasti verejnoprospešných služieb, kultúry a informačných služieb.

Východisko č. 6: mesto ako aktívny partner v miestnom, regionálnom a cezhraničnom meradle

Mesto Fíľakovo má ambície byť lídrom v miestnych, regionálnych, cezhraničných a medzinárodných partnerstvách. Aj doteraz bolo mesto iniciátorom vzniku mnohých partnerstiev, má bohaté skúsenosti zo spolupráce v oblasti turizmu a regionálneho rozvoja na domácej aj medzinárodnej úrovni, či pri využívaní vlastného potenciálu v oblasti turizmu. Existujúce partnerstvá bude potrebné využívať v oblasti prípravy a realizácie spoločných projektov financovaných z externých zdrojov. Pre efektívnejší rozvoj mesta bude potrebné venovať pozornosť aj partnerstvám na miestnej úrovni – aktivizovať obyvateľstvo k vyššej účasti na miestnom, rozvoji, či kultúrno-spoločenskom a športovom živote.